

ZADÁNÍ ZÁVĚREČNÉ PRAKTICKÉ MATURITNÍ ZKOUŠKY – ENM a ACV

Maturitní předmět: PRAKTICKÁ ZKOUŠKA
tematický okruh:
 - elektrotechnická měření (ENM),
 - automatizační cvičení (ACV)
Studijní obor: 26-41-M/01 ELEKTROTECHNIKA
Školní rok: 2022 / 2023
Termín zkoušky: řádný

Předmětová komise:

Mgr. Martin Svoboda,

Ing. Josef Hlavatý,

Ing. Samuel Haleš,

Navrhl a schválil: Mgr. Martin Svoboda, metodik,

Schválil: Mgr. Aleš Adamus ředitel školy,

Datum a místo schválení: Třinec 5. 12. 2022

OBSAH

Hodnocení praktické zkoušky podle níže uvedené tabulky:.....	3
Podmínky úspěšnosti zkoušky	3
Kritérium ENM	4
Kritérium ACV	4
Kritérium maturitní práce a obhajoby	4
Průběh zkoušky a termíny	5
Téma č. 1.....	6
MĚŘENÍ VOLTAMPÉROVÉ CHARAKTERISTIKY USMĚRŇOVACÍ DIODY.....	6
REVERZACE OTÁČEK ASYNCHRONNÍHO MOTORU	6
Téma č. 2.....	7
MĚŘENÍ VOLTAMPÉROVÉ CHARAKTERISTIKY STABILIZAČNÍ DIODY.....	7
REVERZACE OTÁČEK ASYNCHRONNÍHO MOTORU	7
Téma č. 3.....	8
MĚŘENÍ VOLTAMPÉROVÉ CHARAKTERISTIKY LED DIODY	8
Téma č. 4.....	9
MĚŘENÍ VSTUPNÍ A PŘEVODNÍ CHARAKTERISTIKY BIPOLÁRNÍHO TRANZISTORU	9
ŽALUZIE – MULTIFUKČNÍ RELÉ.....	9
Téma č. 5.....	10
MĚŘENÍ VÝKONOVÉHO SPÍNAČE S BIPOLÁRNÍM TRANZISTOREM.....	10
ŽALUZIE – LOGOSOFT	10
Téma č. 6.....	11
MĚŘENÍ FREKVENČNÍCH CHARAKTERISTIK ČTYŘPÓLU – DOLNÍ PROPUST.....	11
ACV POJEZD BRÁNY – LOGOSOFT	11
Téma č. 7.....	12
MĚŘENÍ FREKVENČNÍCH CHARAKTERISTIK ČTYŘPÓLU – HORNÍ PROPUST	12
Téma č. 8.....	13
MĚŘENÍ NA OPERAČNÍM ZESILOVAČI – INVERTUJÍCÍ ZAPOJENÍ.....	13
Téma č. 9.....	14
MĚŘENÍ NA OPERAČNÍM ZESILOVAČI – NEINVERTUJÍCÍ ZAPOJENÍ.....	14
Téma č. 10.....	15
MĚŘENÍ FREKVENČNÍCH CHARAKTERISTIK ČTYŘPÓLU – PÁSMOVÁ PROPUST	15

Hodnocení praktické zkoušky podle níže uvedené tabulky:

Hodnocení praktické maturitní zkoušky	Celkový počet dosažených bodů		Celkové hodnocení praktické zkoušky podle celkových dosažených bodů		
	min.	max.			
dílčí části			výborný	100	87
Písemná část	10	30	chvalitebný	86	73
Praktická	15	30	dobrý	72	59
projekt, obhajoba	20	30	dostatečný	58	45
Suma bodů	45	90	nedostatečný	44	0

Výsledná známka dle dosažených bodů								
(C) písemná část, EN			(B) praktická část, ENM / ACV**			(A) projekt, obhajoba***		
výborný	30	27	výborný	30	27	výborný	30	37
chvalitebný	26	21	chvalitebný	26	23	chvalitebný	36	31
dobrý	20	15	dobrý	22	19	dobrý	30	25
dostatečný	14	10*	dostatečný	18	15*	dostatečný	24	20*
nedostatečný	9	0	nedostatečný	14	0	nedostatečný	19	0

***Z každé části musí být minimálně počet bodů**

****ENM a ACV z každé části min. 7,5 bodů**

*****Maturitní práce musí být odevzdána v termínu**

Podmínky úspěšnosti zkoušky

Každá část je bodovaná zvlášť. Student musí prokázat minimální vědomosti v každé dílčí části praktické maturitní zkoušky. Písemná, praktická část a obhajoba maturitní práce, musí dosahovat minimální počet bodů.

- 1) Modul A – Projekt, obhajoba,** skládá se ze dvou částí, písemná část, kde minimálně student popíše na dvaceti stranách svůj výrobek – popis výroby a oživení, které potvrdí s teoretickými znalostmi – publikacemi a v druhé části svůj výrobek představí a odprezentuje na obhajobě.
- 2) Modul B – Praktická část,** skládá se ze znalostí ACV a ENM. Student prokáže praktické znalosti v odborných předmětech ACV a ENM. Každá část je hodnocena zvlášť bodovým systémem, přičemž z každé části musí student mít minimálně 7,5 bodů.
- 3) Modul C – Písemná část,** skládá se ze znalostí odborného předmětu elektronika a elektrotechnika, kde se prověřují tyto tematické okruhy:
 - Elektrotechnické zákony – Ohmův zákon, Kirchhoffovy zákony
 - Minimalizace logických funkcí
 - Výpočty na RLC, impedance
 - Zesilovače invertující a neinvertující a jejich výpočty
 - Návrhy výkonových zesilovačů

Kritérium ENM	Max. bodů: 15
Návrh měřicího obvodu, volba měřicí metody	3
Výpočty, teoretická příprava	3
Realizace a funkčnost zapojení měřicího obvodu	3
Měření, srozumitelnost a úplnost zápisu naměřených hodnot	3
Výstupy - splnění zadání, odpovědi, grafy – ústní zkoušení tématu, vyhotovení Protokolu z měření	3

Kritérium ACV	Max. bodů: 15
Návrh řešení - schéma zapojení všech částí Logosoft nebo multifunkční relé	3
Návrh schéma silového obvodu, nákres	3
Návrh schéma ovládacího obvodu, nákres	3
Správné značení v obvodu, použití správných barevných vodičů	3
Odkoušení a odladění funkce zapojení, funkčnost zapojení, ústní zkoušení tématu	3

Kritérium maturitní práce a obhajoby	Max. bodů: 40
Odevzdání práce v termínu	5
Vzhled práce, využitelnost praxi, formální úprava textu	10
Funkčnost, vzhled výrobku, použité materiály, náročnost	10
Obhajoba, čitelná prezentace, profesionální vystupování, komisní zkoušení	15

Průběh zkoušky a termíny

- 1) Profilová zkouška (A) termín **5. 4. 2023¹**, obhajoba maturitních prací dle harmonogramu, který bude stanoven týden před termínem zkoušky. Odevzdání písemné maturitní práce v termínu **8. 3. 2023²**.
- 2) Profilová část (B) a (C) v termínu **20 - 21. 4. 2023³**, kdy část (C) bude v dopoledních hodinách a časová dotace písemné části bude 1 hodina. Část (B) bude rozdělaná do skupin, kde první skupina bude zpracovávat první část ACV a druhá skupina ENM, po skončení 1,5hodinové dotace první části, se skupiny vymění pro další část ACV či ENM ve stejné časové dotaci 1,5hod.

¹ Změna termínu vyhrazena!

² Změna termínu vyhrazena!

³ Změna termínu vyhrazena!

Téma č. 1

ENM

MĚŘENÍ VOLTAMPÉROVÉ CHARAKTERISTIKY USMĚRŇOVACÍ DIODY

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište zapojení usměrňovací diody v propustném a závěrném směru
- Nakreslete a popište VA charakteristiku usměrňovací diody v propustném a závěrném směru
- Napište základní parametry a katalogové údaje dané usměrňovací diody (vyhledejte v datasheet listu)
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro měření voltampérové charakteristiky usměrňovací diody v propustném a závěrném směru, navrhněte ochranný odpor
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot
- Vysvětlete pojmy propustný a závěrný směr, PN přechod, prahové napětí, popište základní druhy usměrňovačů včetně časových průběhů

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- Změřte dle pokynů voltampérovou charakteristiku diody, měřené hodnoty zapište do tabulky
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření, včetně grafů

ACV

REVERZACE OTÁČEK ASYNCHRONNÍHO MOTORU

Úkoly pro teoretickou přípravu:

Navrhněte ovládací obvod pro tlačítkové ovládání chodu asynchronního motoru s možností reverzace otáček pomocí LOGOSOFT!. Do navrženého obvodu zakreslete i silovou část zapojení (napájecí napětí motoru: 3 x 400 V). K dispozici máte následující tlačítka: START, STOP, VLEVO, VPRAVO.

Zadání úlohy:

- 1) Navrhněte řešení ve formě minimalizované logické rovnice.
- 2) Navrhněte FBD schéma ovládacího obvodu.
- 3) Realizujte jedno z navržených zapojení
- 4) S pomocí tabulky stavů odzkoušejte jeho funkci.

Téma č. 2

ENM

MĚŘENÍ VOLTAMPÉROVÉ CHARAKTERISTIKY STABILIZAČNÍ
DIODY

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište zapojení stabilizační diody v obvodu
- Nakreslete a popište VA charakteristiku stabilizační diody v propustném a závěrném směru
- Napište základní parametry a katalogové údaje dané stabilizační diody (vyhledejte v datasheet listu)
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro měření voltampérové charakteristiky stabilizační diody, navrhněte a vypočtete ochranný odpor
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot
- Vysvětlíte pojmy propustný a závěrný směr, PN přechod, Zenerovo napětí, parametrický stabilizátor

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- Změřte dle pokynů voltampérovou charakteristiku diody, měřené hodnoty zapište do tabulky
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření, včetně grafů

ACV

REVERZACE OTÁČEK ASYNCHRONNÍHO MOTORU

Abstrakt: Navrhněte ovládací obvod pro tlačítkové ovládání chodu asynchronního motoru s možností reverzace otáček pomocí multifunkčních relé. Do navrženého obvodu zakreslete i silovou část zapojení (napájecí napětí motoru: 3 x 400 V). K dispozici máte následující tlačítka: START, STOP, VLEVO, VPRAVO.

Zadání úlohy:

- 1) Navrhněte řešení ve formě minimalizované logické rovnice.
- 2) Navrhněte FBD schéma ovládacího obvodu.
- 3) Realizujte jedno z navržených zapojení
- 4) S pomocí tabulky stavů odzkoušejte jeho funkci.

Téma č. 3

ENM

MĚŘENÍ VOLTAMPÉROVÉ CHARAKTERISTIKY LED DIODY

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište zapojení LED diody v obvodu
- Nakreslete a popište VA charakteristiku LED diody v propustném a závěrném směru
- Napište základní parametry a katalogové údaje dané LED diody (vyhledejte v datasheet listu)
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro měření voltampérové charakteristiky LED diody, navrhněte a vypočtete předřadný odpor
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot
- Vysvětlíte pojmy propustný a závěrný směr, PN přechod, prahové napětí, vysoce-svítivá LED, LED pásek

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- Změřte dle pokynů voltampérovou charakteristiku diody, měřené hodnoty zapište do tabulky
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření, včetně grafů

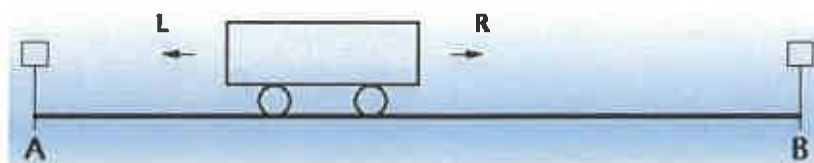
ACV

OVLÁDACÍ OBVOD PRO POJEZD VOZÍKU

Abstrakt: Elektrický vozík se pohybuje mezi body A a B, přičemž bod A je výchozí pozice. Zde může obsluha požádat o odeslání vozíku do bodu B. Vozík se pak přesouvá do bodu B, kde je po najetí na koncový spínač automaticky vrácen zpět do výchozí polohy.

Zadání úlohy:

- 1) Navrhněte řešení ve formě minimalizované logické rovnice.
- 2) Navrhněte FBD schéma ovládacího obvodu.
- 3) Realizujte jedno z navržených zapojení
- 4) S pomocí tabulky stavů odzkoušejte jeho funkci.

Situační náčrtek:

Legenda: KSA – koncový spínač v bodě A; KSB – koncový spínač v bodě B;
PP – pojezd v pravo; PL – pojezd vlevo

Téma č. 4

ENM

MĚŘENÍ VSTUPNÍ A PŘEVODNÍ CHARAKTERISTIKY BIPOLÁRNÍHO TRANZISTORU

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište zapojení bipolárního tranzistoru SE, označení vývodů součástky
- Nakreslete a popište charakteristiky bipolárního tranzistoru
- Napište základní parametry a katalogové údaje daného tranzistoru (vyhledejte v datasheet listu)
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro měření vstupní a převodní charakteristiky tranzistoru, navrhněte rezistory a potenciometry
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduché tabulky pro zápis naměřených hodnot
- Vysvětlíte pojmy výkonové, proudové a napět'ové zesílení tranzistoru

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- Změřte dle pokynů charakteristiky tranzistoru, měřené hodnoty запиšte do tabulek
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření, včetně grafů

ACV

ŽALUZIE – MULTIFUKČNÍ RELÉ

ABSTRAKT: Navrhněte ovládací obvod pro otevírání a zavírání venkovní žaluzie s možností zastavení pojezdu v kterékoliv poloze. Povinně použijte tlačítka START a STOP (pro zapnutí a vypnutí obvodu tam a zpět) a signalizaci zapnutého stavu. Pro vypnutí použij koncové spínače v bodě „A“ a v bodě „B“.

Zadání úlohy:

Nalezněte řešení POMOCÍ MULTIFUKČNÍCH RELÉ

Navrhněte FBD schéma ovládacího obvodu.

S pomocí tabulky stavů odzkoušejte funkci realizovaného zapojení

Pro realizaci sepnutého stavu, použijte LED diody (kontrolky).

Téma č. 5

ENM

MĚŘENÍ VÝKONOVÉHO SPÍNAČE S BIPOLÁRNÍM
TRANZISTOREM

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište zapojení bipolárního tranzistoru jako spínače, označení vývodů součástky, nakreslete obvod spínače relé
- Výpočtem navrhnete hodnoty souvisejících rezistorů a potenciometrů, u všech pasívních součástek proveďte kontrolu výkonové ztráty
- Napište základní parametry a katalogové údaje daného tranzistoru (vyhledejte v datasheet listu)
- Navrhnete a zakreslete měřicí obvod pro měření na spínači LED diody
- Dle zadaných hodnot navrhnete jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot
- Vysvětlíte pojmy spínání přímé a nepřímé, Darlingtonovo zapojení, H-můstek, ochranná dioda

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- Proveďte funkci spínače dle pokynů, změřte požadované hodnoty napětí a proudů, hodnoty zapište do tabulky
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření

ACV

ŽALUZIE – LOGOSOFT

ABSTRAKT: Navrhnete ovládací obvod pro otevírání a zavírání venkovní žaluzie s možností zastavení pojezdu v kterékoliv poloze. Povinně použijte tlačítka START a STOP (pro zapnutí a vypnutí obvodu) a signalizaci zapnutého stavu. Ostatní technologie záleží na vašem uvážení.

Zadání úlohy:

Nalezněte řešení

V programu LOGOSOFT Simulací proveďte jeho funkci.

S pomocí tabulky stavů odzkoušejte funkci realizovaného zapojení

K zapojení obvodu pak použijte LD obvody.

Téma č. 6

ENM

MĚŘENÍ FREKVENČNÍCH CHARAKTERISTIK ČTYŘPÓLU – DOLNÍ PROPUST

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište zapojení dolní propusti (obecného čtyřpólu), uveďte základní výpočtové vztahy a parametry propusti
- Nakreslete a popište frekvenční charakteristiku propusti
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro měření frekvenční charakteristiky, navrhněte součástky pro jeden zlomový kmitočet v rozsahu $f = (100 \text{ Hz až } 1 \text{ kHz})$
- Zdrojem střídavého signálu bude měřicí generátor
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot
- Vysvětlete pojmy zesílení, útlum, dolní a horní mezní kmitočet, napěťový přenos v dB

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- K zobrazení průběhů vstupního a výstupního napětí využijte osciloskop
- Změřte dle pokynů frekvenční charakteristiku propusti, měřené hodnoty zapište do tabulky
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření, včetně grafu
- V grafu použijte logaritmické měřítko pro zhotovení osy frekvence a pro osu napěťového přenosu použijte jednotky v dB

ACV

POJEZD BRÁNY – LOGOSOFT

Abstrakt: Navrhněte ovládací obvod pro ruční ovládání elektrického pojezdu brány. K dispozici jsou tlačítka pro otevření brány (OTEV), zavření brány (ZAV), nouzové zastavení (STOP) a dále signalizaci poruchy (POR). Do vámi navrženého schématu zakreslete i silovou část zapojení DC motoru. Do obvodu navrhni blokadu proti zapnutí chodu na druhou stranu

Zadání úlohy: Nalezněte řešení v programu LOGOSOFT, navrhněte FBD schéma ovládacího obvodu. S pomocí tabulky stavů odzkoušejte funkci realizovaného zapojení, k zapojení obvodu pak použijte LD obvody. **Legenda:** KSZ – koncový spínač indikující zavření brány; KSO – koncový spínač otevření brány; MO – motor bránu otevírá; MZ – motor bránu zavírá; OTEV – tlačítko žádosti otevření brány; ZAV – tlačítko žádosti uzavření brány; STOP – zastavení pojezdu brány.

Téma č. 7

ENM

MĚŘENÍ FREKVENČNÍCH CHARAKTERISTIK ČTYŘPÓLU – HORNÍ PROPUST

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište zapojení horní propusti (obecného čtyřpólu), uveďte základní výpočtové vztahy a parametry propusti
- Nakreslete a popište frekvenční charakteristiku propusti
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro měření frekvenční charakteristiky, navrhněte součástky pro daný kmitočet
- Zdrojem střídavého signálu bude měřicí generátor
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot, tak aby výsledný graf pokryl minimálně 10 hodnot v okolí zlomové frekvence
- Vysvětlíte pojmy zesílení, útlum, dolní a horní mezní kmitočet, napěťový přenos v dB, šířka pásma

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- K zobrazení průběhů vstupního a výstupního napětí využijte osciloskop
- Změřte dle pokynů frekvenční charakteristiku propusti, měřené hodnoty zapište do tabulky
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření, včetně grafu
- V grafu použijte logaritmické měřítko pro zhotovení osy frekvence a pro osu napěťového přenosu použijte jednotky v dB

ACV

POJEZD BRÁNY – MULTIFUKČNÍ RELÉ

Abstrakt: Navrhněte ovládací obvod pro ruční ovládání elektrického pojezdu brány. K dispozici jsou tlačítka pro otevření brány (OTEV), zavření brány (ZAV), nouzové zastavení (STOP) a dále signalizaci poruchy (POR). Do vámi navrženého schématu zakreslete i silovou část zapojení DC motoru.

Zadání úlohy: Nalezněte řešení pomocí multifukčních relé, navrhněte FBD schéma ovládacího obvodu. S pomocí tabulky stavů odzkoušejte funkci realizovaného zapojení K zapojení obvodu pak použijte LD obvody.

Legenda: K SZ – koncový spínač indikující zavření brány; K SO – koncový spínač otevření brány; MO – motor bránu otevírá; MZ – motor bránu zavírá; OTEV – tlačítko žádosti otevření brány; ZAV – tlačítko žádosti uzavření brány; STOP – zastavení pojezdu brány

Téma č. 8

ENM

MĚŘENÍ NA OPERAČNÍM ZESILOVAČI – INVERTUJÍCÍ ZAPOJENÍ

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište invertující zapojení OZ, popište vývody součástky, uveďte základní výpočtové vztahy a parametry daného zapojení
- Napište základní parametry a katalogové údaje daného OZ (vyhledejte v datasheet listu)
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro charakteristiky neinvertujícího zapojení, navrhněte rezistory pro zesílení v rozmezí $A_u = -1,5$ až -3
- Navrhněte zdroj symetrického napájení U_0 pomocí napěťového děliče ± 10 V a vytvořte virtuální zem
- Změřte převodní charakteristiku v rozsahu vstupního napětí $U_1 = -U_0$ až $+U_0$
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot, tak aby výsledný graf pokryl minimálně 10 hodnot v okolí zlomové frekvence
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot
- Vysvětlíte pojmy operační zesilovač, saturace, zesílení, zpětnovazební odpor, převodní charakteristika

Úkoly pro praktické měření:

- Zpojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- Změřte dle pokynů jednotlivá napětí, určete také zesílení, měřené hodnoty zapište do tabulky
- Srovnajte změřené a vypočtené hodnoty, rozdíly zdůvodněte
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření

ACV

SEMAFOR

Abstrakt: Navrhněte ovládací obvod jednoho semaforu, který bude obsahovat tři světla, červená, oranžová, zelená, a bude fungovat tak, že při zapnutí semaforu se spustí automatický režim – jen červená, červená s oranžovou, zelená a zpět oranžová a červená – cyklus se opakuje. V obvodu bude jeden vstup pro vypnutí a zapnutí semaforu – porucha, kdy bude pravidelně blikat pouze oranžová kontrolka. Nezapomeň na hlavní vypínač.

Zadání úlohy:

Nalezněte řešení pomocí LOGOSOFT!

Navrhněte FBD schéma ovládacího obvodu.

Pro realizaci zapojení použij LED diody odpovídajících barev

Téma č. 9

ENM

MĚŘENÍ NA OPERAČNÍM ZESILOVAČI – NEINVERTUJÍCÍ ZAPOJENÍ

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište neinvertující zapojení OZ, popište vývody součástky, uveďte základní výpočtové vztahy a parametry daného zapojení
- Napište základní parametry a katalogové údaje daného OZ (vyhledejte v datasheet)
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro charakteristiky neinvertujícího zapojení, navrhněte rezistory pro zesílení v rozmezí $A_u=1,5$ až 3
- Navrhněte zdroj symetrického napájení U_0 pomocí napěťového děliče ± 10 V a vytvořte virtuální zem
- Změřte převodní charakteristiku v rozsahu vstupního napětí $U_1 = -U_0$ až $+U_0$
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot, tak aby lineární část grafu obsahovala minimálně 10 hodnot
- Vysvětlíte pojmy operační zesilovač, saturace, zesílení, zpětnovazební odpor, převodní charakteristika

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- Změřte dle pokynů jednotlivá napětí, určete také zesílení, měřené hodnoty запиšte do tabulky
- Srovnajte změřené a vypočtené hodnoty, rozdíly zdůvodněte
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření

ACV

STEJNOSMĚRNÝ MOTOR – REGULACE OTÁČEK

Abstrakt: Navrhněte ovládací obvod pro tlačítkové ovládání chodu stejnosměrného motoru s možností reverzace otáček s regulací otáček pomocí odporového děliče a pomocí LOGOSOFT. Do navrženého obvodu zakreslete i silovou část zapojení rezervace (napájecí napětí motoru: 3 x 400 V). K dispozici máte následující tlačítka: START, STOP, VLEVO (pomalé a velké otáčky), VPRAVO (pomalé a velké otáčky).

Zadání

Nalezněte řešení pomocí LOGOSOFT!

úlohy:

Navrhněte schéma ovládacího obvodu.

Pro realizaci zapojení použij stejnosměrný motor nebo LED diody

Téma č. 10

ENM

MĚŘENÍ FREKVENČNÍCH CHARAKTERISTIK ČTYŘPÓLU – PÁSMOVÁ PROPUST

Úkoly pro teoretickou přípravu:

- Nakreslete a popište zapojení pásmové propusti (Wienova článku), uveďte základní výpočtové vztahy a parametry propusti
- Nakreslete a popište frekvenční charakteristiku propusti
- Navrhněte a zakreslete měřicí obvod pro měření frekvenční charakteristiky, navrhněte součástky pro daný kmitočet
- Zdrojem střídavého signálu bude měřicí generátor
- Dle zadaných hodnot navrhněte jednoduchou tabulku pro zápis naměřených hodnot, tak aby výsledný graf pokryl minimálně 10 hodnot v okolí zlomové frekvence
- Vysvětlete pojmy zesílení, útlum, dolní a horní mezní kmitočet, napěťový přenos v dB, šířka pásma
- V grafu použijte logaritmické měřítko pro zhotovení osy frekvence a pro osu napěťového přenosu použijte jednotky v dB

Úkoly pro praktické měření:

- Zapojte měřicí obvod s měřicími přístroji a zdroji
- K zobrazení průběhů vstupního a výstupního napětí využijte osciloskop
- Změřte dle pokynů frekvenční charakteristiku propusti, měřené hodnoty zapište do tabulky
- Z připravených podkladů a změřených hodnot vytvořte protokol o měření, včetně grafu
- V grafu použijte logaritmické měřítko pro zhotovení osy frekvence a pro osu napěťového přenosu použijte jednotky v dB

ACV

ASYNCHRONNÍ MOTOR – PŘEPÍNÁNÍ Y/D

Abstrakt: Navrhněte ovládací obvod pro tlačítkové ovládání chodu asynchronního motoru s výkonem 5 kW. Přepínání Y/D realizuj pomocí časové relé a předřadných rezistorů. Použij pro rozjezd motoru do Y 50 % otáčky s automatickým přepnutím po dobu 5 sekund do D se 100 % otáčkami. Realizuj pomocí LOGOSOFT. Do navrženého obvodu zakreslete i silovou část zapojení Y/D (napájecí napětí motoru: 3 x 400 V). K dispozici máte následující tlačítka: START, STOP.

Zadání úlohy: Nalezněte řešení pomocí LOGOSOFT! Navrhněte schéma ovládacího obvodu. Pro realizaci zapojení použij stejnosměrný motor nebo LED diody.